

Om barnskapet hos Gud

och de djupa, eviga grunderna för detsamma

Att vara Guds barn är något, som går lätt över tungan, går hastigt genom öronen och tankarna, men är en över all måtta stor och härlig sak, om vi blott få nåd att besinna den. Vara Guds barn - tänk! Guds - barn - den store, allsmäktige Gudens, icke blott skapade varelser, icke blott tjänare och tjänarinnor, utan barn, söner och döttrar - vem kan besinna, huru stort detta är? Själva uttrycket, »Guds barn», har genom obetänksamt begagnande alldeles förlorat sin vikt för örat; men tänk på själva saken och den stora, allvarliga meningen, som ligger under de orden. Den verkliga meningen av orden »Guds barn» kan lättare märkas och besinnas, om man betraktar de språk i bibeln, där samma sak uttryckes med andra ord, såsom: Guds söner och döttrar - Kristi bröder - Kristi medarvingar - den förstfödde ibland många bröder o.s.v. I 2 Kor. 6:18 står: »Och jag skall vara eder en Fader, och I skolen vara mina söner och döttrar, säger Herren, den allsvåldige» (enligt Jer. 31:1-9, Upp. 21:7).

Hör, Guds söner och döttrar! Och detta säger Herren, den allsvåldige. Och i Rom. 8:17 säger aposteln: »Äro vi barn, så äro vi ock arvingar, nämligen Guds arvingar och Kristi medarvingar» etc. Här märka vi allvaret och betydelsen av orden »Guds barn», att det icke är blott en vacker och vänlig titel, utan själva verkligheten, i det vi skola även bliva Guds arvingar och hans evige Sons medarvingar. Ja, allra märkvärdigast i detta avseende äro Kristi egna ord, då han på sin uppståndelses dag sade: »Gå till mina bröder och säg dem: Jag far upp till min Fader och eder Fader, och till min Gud och eder Gud.»

Tänk, när Herren själv säger: mina bröder - han, i vilkens mun intet svek fanns - vilken glänsande förklaring av orden »Guds barn»! Och ännu mer, när han tillägger: »Jag far upp till min Fader och eder Fader» etc. Om han blott hade sagt: Jag far upp till eder Fader, så hade det ju varit övermåttan ljuvligt; men ändå icke så innerligt förenande, som då han säger: »Min Fader och eder Fader.» Hör: *Min Fader och eder Fader*. Det är ju att alldeles förklara, vad *broder* innebär, och att han med det ordet hade en sann och verklig mening.

Vi se således, att det är en stor, gudomlig verklighet, att vi, arma människobarn på jorden, skola vara den store, allsmäktige Gudens sanna barn, söner och döttrar, och hans evige Sons bröder och medarvingar. Men vilken har ett så stort och utvidgat hjärta, att han kan fatta och tro något sådant? Huru sant talar icke Luther, då han om detta barnskap anmärker, att det är så alltför stort, och våra hjärtan så alltför trånga och inskränkta, att vi aldrig i tiden kunna rätteligen fatta det! Ty betänk likväl allvarligt, huru stort det är, att vi skola vara Guds barn - att en fattig, eländig syndare, som under det han håller sig till Frälsaren, likväl dagligen måste sucka över många stora brister och synder, skall hava den höga äran, att han heter, icke en Guds träl eller tjänare, utan alldeles Guds barn, son och arvinge!

Lämna då gärna åt världen all hennes prakt, högfärd och ära - vilken ära, då den kommer till sitt allra högsta och sista, är intet annat, än att hon är djävulens trälinna, eller ock trogna och tjänstvilliga brud. Du åter, som håller dig till Kristus, skall hava den äran, att du med alla dina brister likväl är Guds älskliga barn och arvinge; och vilken människotanke kan väl fatta och besinna, huru stort detta är? Luther säger: »Det heter en stor adel, ära och härlighet på jorden att vara en mäktig och namnkunnig konungs och kejsares barn. Huru mycket högre vore det icke, om någon sannfärdeligen kunde berömma sig av att vara den högsta ängels son! Men vad är allt detta emot den, som är av Gud själv nämnd och utvald att vara en det höga gudomliga Majestätets son och arvinge? Ett sådant barnskap måtte sannerligen medföra ousäglig härlighet och rikedom välde och ära, över allt det, som finnes i himmelen och på jorden.»

Men då nu saken är så häpnadsväckande stor, och våra hjärtan däremot så ömkligt trånga och inskränkta - vilket underbart Guds verk i en människa är icke då det, att hon likväl kan tro och omfatta något sådant! Ser du blott på stora helgon, då kan du ganska lätt tro, att de äro Guds barn; men när du skall böja tanken och tungan därhän, att du också om *dig själv* skall tro och bekänna, att även *du* är ett Guds barn, med alla de brister och synder du vet med dig, så blir tron en alltför svår konst. Nu är det likväl alldeles nödvändigt, att du kommer till denna tillägnande tro; ty att du tror det om *andra*, det ger dig ingen salighet och kraft. Var och en måste tro detta barnskap för sin egen del, om det skall medföra någon fröjd och starkhet i Herren.

Men den som både besinnar detta barnskaps storhet och tillika själv vill hava del däri, den kommer sannerligen i stor trängsel och anfäktning för sin tro. Ty utom det, att vi äro trånghjärtade, svaga och inskränkta, så att vi ock studsas tillbaka för blotta sakens storhet, så är det dessutom vår naturs eget arvlyte, att vi bära med oss en viss bävan och skygghet för Gud alltifrån den stund, då Adam och Eva vid sitt fall fingo denna skräck i sig, att de flydde bort från Guds ansikte. Denna skräck har gått i arv på oss och följer oss ännu i dag. Därför hava vi ett i andliga ting blint och självklott förnuft, som aldrig vill tro vad det icke finner rimligt och naturligt. Då nu vårt illfundiga hjärta och onda kött är en outtömlig källa till allehanda synder och laster, och samvetet genom lagen beständigt fördömer och skrämmar oss för Gud, varigenom vi så ofta känna icke allenast intet ljuvt av Guds nåd och närvaro, utan tvärtom ångest, oro och kval - huru skulle vi då kunna beständigt tro, att vi ändå äro Guds älskliga barn, Kristi bröder och systrar? Nej, då måste allt vad i oss är, förnuft, känsla och samvete, ropa uti oss ett bestämt och ideligt: »Nej, det är omöjligt! Skulle *jag* vara Guds barn? Omöjligt, omöjligt!»

Och detta är ännu icke allt. Härtill kommer ock vår avsvurne fiende *djävulen*, som med all sin grymhet icke eftersträvar något annat, än att rycka från oss vårt barnskap, rycka all tröst till Gud ur våra hjärtan och bringa oss i förtvivlan och avoghet emot Herren. Allt vad han gör och verkar med all sin makt och list, hans inskjutna tvivel och anfäktningar - allt har huvudsakligen blott ett enda syftemål, nämligen att beröva oss vårt barnskap hos Gud och den ljuva trösten av detsamma. Och om han endast kan beröva oss tron, så har han ock därmed berövat oss själva skatten; ty vi äro blott genom tron på Jesus Kristus Guds barn.

Nu har den arge fienden också mäktiga bundsförvanter i oss själva, först i vårt onda, synduppfyllda kött, vårt illfundiga hjärta och vårt blinda förnuft; sedan när han kunnat föra oss i synd, har han ock vårt eget samvete och Guds heliga lag till vapen, varmed han anfäktar och mördar vår tro och jagar oss bort från Gud. »Huru kan du vara Guds barn», heter det, »du, som så och så syndat emot Gud? Du vet med dig vad som är alldeles otillbörligt; du har ofta fått förlåtelse och lovat bättring, och likväl syndar du åter beständigt, huru kan du vara Guds barn? Detta är ju så förnuftigt, och därför enligt Guds egna ord i lagen, att det går oss såsom en pil rakt igenom hjärtat.

Lagens ord är ju också den store Gudens allvarliga ord; då vi nu veta med oss, att vi göra vad Gud förbjudit och underlåta vad han befallt, är ju detta så högst otillbörligt, att vi skulle vara alldeles förstockade, om vi icke skulle förskräckas däröver. Men då riktar djävulen sin pil rakt emot livet och säger: »Är du Guds barn?» Kommer nu härtill, att Gud av visa avsikter lämnar en kristen en längre tid i prövningselden och låter många svårigheter tillstöta på en gång: här bittra förluster och djupa sorger; där långvarig fattigdom och tryckande skuld; här ihärdiga syndafrestelser, ömklig svaghet och verkliga syndafall; där gruvliga anfäktningar, t.ex. hädiska tankar mot Gud och det heliga - såsom det allt vederfors Job, David, Petrus m.fl. - då, när samma nöd fortfar i årtal och månader, och allt den trogna själens ropande och kvidande inför Herren synes vara fruktlöst - då är det ett obegripligt Guds underverk, att en sådan själ ännu kan förbliva i tron, ännu kan hålla sig för ett Guds barn och Gud för sin hulde Fader.

Det är i synnerhet i sådana erfarenheter det blir nödigt att hava en högre och fastare grund för tron, än allt vad i oss är, synes eller kännes - en grund, som är alldeles utom oss och över oss. Ty när på nämnda sätt allehanda avgrundens makter bestorma oss, synd, frestelser, fall, tvivel, vanmakt, fråga vi åter: vem på jorden kan då hava en så orimlig tro, att han ännu kan fortfara att hålla sig för ett Guds barn, en Kristi broder, en himmelens arvinge? »Omöjligt, orimligt!» - så måste allt vad i oss är ropa och skria.

Ty vem kan tro något så högt och härligt, då han erfar något så ömkligt och förskräckligt? Här är endast ett medel, varigenom vi mitt i störtskuren av alla bedrägliga erfarenheter ännu kunna förbliva i tron - det nämligen, att vi beständigt och oavslåeligt genom ordet fästa ögat på *vad Gud själv gjort och sagt om vårt släkte* - vad Gud själv av evighet beslutit och i tiden fullbordat och förkunnat. Det blir nödigt att beständigt ihågkomma och betänka *grunderna*, varpå detta barnskap stöder sig.

Om jag t.ex. på en resa skådar från vägen en stor, skön egendom, med ett praktfullt palats, omgivet av all naturens och konstens rikedom och glans, och jag strax därpå möter en fattig vandringsman, vilkens orena och slitna kläder och bleka, avmagrade ansikte vittna om allt slags elände, och en min vän, som vore hemma på orten, nu skulle säga mig: »Se på denne fattige vandringsman! Tror du, att denne usling är ägare och herre till den stora, sköna egendomen, som vi sågo där borta?» så måste jag ovillkorligt utropa: det är omöjligt, det är skämt! Men min vän svarar mig, leende: »Jag undrar icke ett ögonblick, att det synes dig omöjligt, så länge jag icke meddelar dig de sällsamma förhållanden, varpå det grundar sig.

Denne usle vandringsman är nämligen just nyss återkommen från ett främmande land, där han i lång tid kringirrat såsom en förlorad son och sin faders sorg. Han har där dels blivit plundrad och illa slagen av en rövare, dels själv genom lastbart leverne i alla avseenden förstört sig, så att han därför ser så illa ut, som du nu såg honom. Men han är i sanning den ende sonen och arvingen till den stora, sköna egendomens grundläggare; och denne hans hulde fader har näst före sin död, med blödande hjärta, för sin fallne son upprättat ett testamente, varigenom han till honom skänkt hela den stora egendomen - endast med det villkor, att den olycklige sonen ville återvända till sitt fädernesland och emottaga sin egendom. Just nu är han återkommen till fädernejorden, just nu nalkas den rörande stunden, då han efter alla sina ömkliga irrfärder och många utståndna lidanden åter skall inträda i det hulda fadershuset, åter skall slutas i en öm moders armar och därpå bli herre över alla ägodelarna.»

Se, när min vän på detta sätt meddelade mig *grunderna* för det sällsamma förhållandet, då kunde jag tro detsamma, som förut syntes mig alldeles orimligt och omöjligt. På detta sätt är det ock med vårt barnskap i himmelen. Det blir oss den allra största orimlighet, om vi blott se på det, som är för ögonen, och icke besinna *grunderna* för detsamma.

Även vi äro förlorade söner, som varit olyckligt ute i ett fientligt främmande land och där blivit på det ömkligaste utplundrade och sargade av den gamle storrövaren, samt genom vår egen syndalevnad i alla möjliga avseenden förstörda, så att vi ingenting mindre likna, än himmelens barn; men den trogne, hulde Fadern, som icke kunde fördraga, att vi skulle evinnerligen förtappas, har själv sört för vårt förverkade barnskaps återställande och har givit oss ett testamente, vari han ännu försäkrar oss om hela det stora arvet. Men detta synes icke utanpå oss; ty även sedan vi återkommit från det främmande, olyckliga landet, otroslivet i synd och obotfärdighet, till vår Faders rike, till nådens liv, äro vi likväl - så länge vi ännu icke inträtt i fadershuset, himmelen, utan »äro borta från Herren» (2 Kor. 5) ännu beständigt behäftade med mycken orenlighet och medföra ännu våra gamla kläder, hava ännu kvar sår och sjukdomar, som icke ännu äro fullkomligt helade.

Med andra ord: så länge vi omföra denna syndens och dödens kropp, måste vi ännu alltid sucka över synden, som låder vid oss, det onda köttet, som strider emot Anden, varigenom det beständigt synes oss orimligt, att vi skola vara Guds älskliga barn. Därför måste vi alltid behålla för våra ögon och flitigt och grundligt betänka de djupa, eviga *grunderna* för detta vårt himmelska barnskap.

Låtom oss då även nu vända oss till den betraktelsen: Vilka äro grunderna till vårt barnskap hos Gud? Lovad vare den evige Fadern! Den första djupa grunden till vårt barnskap är den, att vi ursprungligen äro Guds barn, det är, att Herren Gud av begynnelsen skapade människan till barn, till sin avbild och sin arvinge. Vi veta - och O! vilken stor, hög tröst, om vi kunde besinna det! - vi veta och se av hela skapelsehistorien icke blott de djupa, betydelsefulla uttrycken härom, nämligen att Gud skapade människan till sin avbild - vilket också är detsamma som till barn - utan att det just var människan, som utgjorde själva det stora huvudföremålet för hela Guds skapelse, så att »allt det Herren Gud skapade på jorden, det gjorde han för människan». Då han så rikt och skönt prydd vår jord och uppfyllde henne med så många härliga ting, hade han i allt detta sitt avseende på människan.

Människan var barnet och arvingen, för vilken allt skapades. Då allt var färdigt och stod i sin paradiska fägring och rikedom, vände sig Herren Gud till sina tvenne barn och sade: »Råden över allt detta!» - »Läggen jorden under eder; och råden över fiskarna i havet och över fåglarna under himmelen och över alla djur, som röra sig på jorden; - se, jag giver eder alla fröbärande örter på hela jorden, och alla träd med fröbärande trädfukt etc.» - Märk: »Läggen jorden under eder.»

»Se, jag giver eder alla» etc. - det är: Jag har gjort detta allt för eder, och eder till tjänst. Detta kunna vi ock se, om vi blott betrakta de skapade tingen, huru de alla äro avpassade efter människans behov: varje husdjur, varje villebråd i skogen, alla fiskar i havet, alla jordens daningar, källor, strömmar, sjöar, träd, örter - allt är på det mest behagliga sätt danat efter människans behov och till hennes tjänst. Stanna här! Är det icke ett stort och tankvärt förhållande, som vittnar om vad människan är för Guds tanke och hjärta, att hela den rika och ståtliga skapelsen, som med en sådan mångfald av Guds sköna verk bekläder vår jord, är av Skaparen frambragt endast för människan?

Varje kreatur, varje fågel, varje träd ropar emot människan: Se, huru kär eder Fader har eder! Allt är gjort för eder skull! Människan är det kära barnet och den höga arvingen, för vilken han byggt och beprytt det rika huset, dit han nu med huldhet inbjuder sitt barn och säger: »Läggen jorden under eder! Råden över allt! Jag giver eder alla» etc. - Men det är icke blott jorden, som skall vara människans boning; Kristus säger om den himmelska härligheten: »Det rike, som eder är tillrett från världens grundläggning» (Matt. 25:34). Och det är icke blott de synliga skapade varelserna, som skola vara oss till tjänst; skriften säger, »att också änglarna äro våra tjänsteandar, utsända till tjänst för deras skull, som skola ärva frälsning». Korteligen: Paulus säger: »Allt är edert; Paulus eller Apollos eller Kefas eller värld och liv eller död, eller det som nu är, eller det som skall komma - allt är edert; men I ären Kristi och Kristus är Guds» (1 Kor. 3: 22-23).

Människan är barnet och arvingen. O, vilken försoffad ande människan fick genom syndafallet; att vi icke kunna besinna sådana härliga ting! Om jag stannar och frågar mig: varifrån är detta underliga släkte kommet, som man kallar människan - detta på en gång så härliga och så eländiga släkte, detta även i sitt fallna tillstånd så storartade släkte, som efterapar själva Skaparen i hans jordiska verk och själva den fallne ängeln, djävulen, i hans ondska? Varifrån är det kommet? och vad har Gud i begynnelsen ämnat det till? - så vaknar jag över en stor omständighet: »det är ett fallet gudabarn, det är i begynnelsen utgången av Gud, skapat att vara hans avbild, barn och arvinge. Det finnes icke i hela Guds skapelse något väsende, som har en så hög bestämmelse, som människan; själva änglarna äro tjänsteandar för henne.

O, vår himmelske Fader! Huru stora äro icke dina tankar och dina under, som du gör med människors barn! Vi hava således funnit den första, djupa grunden till vårt himmelska barnskap ligga däruti, att Herren Gud just skapade människan därtill, att hon ursprungligen är Guds barn och arvinge, så att han ock för människan skapade och danade hela jorden med allt vad däruppå är. Men nu frågas: Vad har jag

av allt detta, då människan är fallen? Den tid människan var en Guds avbild, då kunde hon vara Guds barn; men nu är hon hellre djävulens avbild!

Vad har jag för tröst av Guds första, eviga råd och mening med människan, då jag alla dagar erfar i alla mina lemmar och krafter det djupa syndafallet, erfar syndens och satans makt över min natur, så att jag gör det jag icke vill, och därmed tusende gånger har förverkat **min** barnarätt och förtjänat Guds vrede? Svar: »Guds nådegåvor och kallelse äro sådana, att han icke ångrar dem» (Rom. 11:29).

Det ligger i Guds stora väsendes fullkomlighet, att han skulle själv sörja för att hans eviga råd skulle hava framgång och ändamålet med hans skapelse vinnas. Han har själv sörjt för att ett ärvt fördärv icke skall utesluta oss ifrån himmelen, att människan ännu har samma makt att bli Guds barn som förut, blott med den skillnad i sättet, att då hon förut skulle stå det avgörande provet inför en gärningarnas lag, hon nu skall stå provet inför trons lag - att hon nu skall emottaga barnskapet såsom en nåd och icke såsom en lön. Denna första grunden för vårt barnskap, nämligen Guds eviga råd och mening med människan, stärker mäktigt tron och omfattandet av den andra grunden. Vi gå nu att betrakta denna.

Den andra djupa, eviga grunden till vårt himmelska barnskap är Kristus, nämligen först däruti, att i Honom Guds evige Son, genom att bli människa, blev vår broder - Guds egen Son en sann människa som vi - varigenom han ånyo upptog, adlade och upphöjde människan till hennes ursprungliga ära och värdighet av att vara Guds barn; för det andra däruti, att han med sin förtjänst, sin laguppfyllelse och sin försoningsdöd nedbröt skiljemuren, dödade fiendskapen, botade syndafallet och återställde åt människan, vad som gått förlorat, barnskapet hos Gud, med all den nåd, ära och salighet, som däruti innefattas.

Även detta är en evig grundval för vårt barnskap - och är den egentliga orsaken, varför icke synden mer kan beröva oss detsamma. Aposteln säger, att Gud »har utvalt oss i Kristus före världens grundläggning», d. ä. då Herren Gud ännu icke hade skapat människan, då han icke ens hade skapat hennes boning, jorden, utan endast i sitt eviga gudomsråd beslöt människans skapande, men också redan såg hennes blivande fall och hjälplösa elände under synden, då beslöt han ock själv hennes frälsning, nämligen genom en person, som skulle på en gång vara både Gud och människa - hans enfödde, evige Son skulle i tidens fullbordan ikläda sig människonatur och såsom människornas broder, medlare och salighetshövding påtaga sig deras plikter och skulder, för att både uppfylla lagen och tillika »smaka döden för alla».

Sådant var Guds eviga nådaval, varigenom han utvalde oss i Kristus före världens grundläggning. Därför kunde ock den store, hulde Fadern på själva syndafallets dag till sitt fallna och förtvivlade barn, människan, genast frambära ett försoningens och hoppets budskap, då han gav henne det första löftet om en kvinnans säd, som skulle söndertrampa ormens huvud. Sedan upprepades samma löfte oupphörligt genom hela gamla testamentet, först till patriarkerna och sedan till profeterna, dels med ord, i dunklare eller klarare förutsägelser, dels genom en stor mängd förebildande försoningsoffer, varigenom en beständig predikan och föremålning av den lovade Frälsaren skulle alltjämt nära och underhålla tron hos Herrens folk.

Det är härligt och uppmuntrande att skåda, huru genom hela gamla testamentet i en lång, oavbruten kedja, under växlande former och uttryck, heliga förutsägelser framskymta om en stor människosläktets hjälpare och frälsare, »Sions konung, »förlossaren», »den store Profeten», »Herrens Telning», »alla hedningars tröst», »fursten och läraren i folken», »Herrens arm», »Herrens smorde», »Guds frälsning av Sion» o. s. v. - Och omsider, »då tiden var fullbordad, sände Gud sin Son, född av kvinna, född under lagen, på det att han skulle friköpa dem, som voro under lagen, att vi skulle få barnskapet» (Gal. 4: 4-5). Märk orden: »att vi skulle få barnskapet!» Det var det stora ändamålet, för vilket Gud sände sin Son,

varför han blev »född av kvinna» och »född under lagen». Det skedde allt, på det vi skulle återfå barnskapet. Gud vare pris evinnerligen!

Detta stora verk började Guds Son därmed, att han blev född av kvinna, att han sänkte sig ner till vår natur, antog vårt kött och blod och blev vår släkting och broder; ty därigenom upphöjde han vår genom fallet förnedrade natur till den höga äran, att vi ock, såsom aposteln säger, »äro Guds släkte» (Apg. 17:28), och knöt därmed ånyo det första föreningsbandet mellan Gud och den fallna människan. Det är i synnerhet i Heb. 2:11, som denna härliga sak framställs, då aposteln säger: »Både den, som helgar, och de, som bliva helgade, äro alla av en; varför han ock icke skämmas att kalla dem bröder.» Vilken utsäglig härlighet för oss! Hören här, vad aposteln säger! Mången har oändligen undrat, att Guds egen, evige Son kunde kalla arma människor på jorden för sina bröder.

Man har sett det redan i den 22:a Psalmen, där Kristus säger till sin fader: »Jag skall förkunna ditt namn för mina bröder, mitt i församlingen skall jag prisa dig.» Man har hört den ljuvliga morgonhälsningen med Maria Magdalena på påskmorgonen: »Gå till mina bröder och säg dem: Jag far upp till min Fader och eder Fader» etc. - och över allt detta stannat i förundran, att Guds Son så kunde förnedra sig. Då kommer aposteln med sin förklaring och säger: Skälet, varpå detta underbara grundar sig, är det, att Kristus verkligen är vår broder, att han har samma mänskliga natur som vi, att han är en sann människa. Han säger: »Den, som helgar, och de, som bliva helgade, äro alla av en, varför han icke skämmas att kalla dem bröder.» Och han tillägger strax nedanför: »Då nu barnen hava samma kött och blod, blev ock han desslikes därav delaktig» etc.

– Hör, ljuvliga ord: Kristus Guds Son, skulle vara bröderna lik, hava samma kött och blod som de, synden undantagen! O, detta är ju en så stor ära för oss, arma, fallna människobarn, att, såsom Luther säger, änglarna hade orsak önska: »ack, den som vore människa!» - ty människan har en gemensam natur med själva Guds Son; människan är en blodsförvant och broder med själva Guds Son! – Aposteln tyckes ock haft samma betraktelse, då han ytterligare på samma ställe tillägger, v. 16: »Änglar tager han sig ju icke an, utan Abrahams säd tager han sig an.»

Varav kommer denna utsägliga, underliga nåd och ära, som vederfares människan, om icke av Guds eviga råd och fasta utkorelse, varigenom han skapade människan till sitt barn och sin avbild? Människan var barnet, då alla andra varelser, även änglarna, voro hennes tjänare. Änglarna, som icke fallit, äro väl heligare och renare väsenden än vi; men emedan människan ursprungligen var barnet och »Guds nådegåvor och kallelse äro sådana, att han icke ångrar dem», - så har Herrens stora nitälskan rikligen hämnat sina förförda och olyckliga barns förnedring och gått ända därhän, att han genom sin Sons mandomsanammelse ånyo upphöjt oss över änglarna, emedan vi nu kunna berömma oss därav, att »Guds Son är människa, som vi, och vi äro människor, som Guds Son». Och detta var den nådige Herrens och Frälsarens första steg till vårt förlorade barnskaps återställande - »född av kvinna» - »att vi skulle få barnskapet».

Det andra var, att han ock blev född under lagen. Det är ett kort, men övermåttan rikt ord om det stora huvudärendet, som Guds Son hade på jorden, nämligen att »såsom den andre Adam företräda vårt ställe inför Gud», vara sina bröders borgesman och medlare och i vårt ställe fullgöra vad vi borde men icke kunde. »Född under lagen, på det han skulle friköpa dem, som voro under lagen.» Alldeles detsamma läsa vi i Rom. 8:3: »Det som lagen icke kunde åstadkomma, i det han var försvagad av köttet, det gjorde Gud, då han sände sin Son i syndigt köttets liknelse.»

Vilken väldig och evig tröst! Vilket saligt Guds råd om vårt arma släkte! Detsamma, som lagen kräver av oss, men aldrig kan av oss erhålla - detsamma, som jag så ängsligt men fruktlöst arbetar på - detsamma har denne vår andre Adam tagit på sig och fullgjort, så alldeles i mitt ställe, som hade jag själv gjort det. Jag borde älska Gud över allt, och jag är däremot så bedrövligen kallsinnig och böjd för avgudar, att om

jag bryter sönder mig däröver, kan jag ändå icke förändra mitt hjärta - och för allt detta går jag nedtryckt och halvfördömd under lagen; då kommer den barmhärtige Herren och säger: »Hos mig är din frukt att hämta» (Hos. 14:9). »Människosonen har kommit för att tjäna» (Matt. 20:28), »född under lagen». »Det, som lagen icke kunde åstadkomma, i det han var försvagad av köttet det gjorde Gud, då han sände sin Son» etc.

– Jag borde frukta Herren över allt, så att jag vore mera rädd för att synda emot honom än för döden och helvetet; jag borde förtrösta på honom allena; jag borde vara flitig och varm i bönen och i Kristi namns bekännande; jag borde älska min nästa såsom mig själv, vara mild och saktmodig, ren, kysk, oegennyttig m.m. Men när jag uti allt detta finner oupphörliga fel och brister, ja, påtagliga synder, så att jag förskräckes och kan ingenting mindre tycka, än att jag skulle vara Guds älskliga barn; då kommer Herren här och säger: »Allt detta har jag gjort för dig, född av kvinna, född under lagen. Det, som lagen icke kunde åstadkomma, det gjorde Gud, då han sände sin Son.»

Men icke härmed nog: den nåderike Herren måste ock bära syndens straff och lagens förbannelse, då han vart en förbannelse för oss, och, såsom skriften säger, »gäldade vad han icke hade rövat», på det ingen synd eller lag mer måtte göra oss vårt barnskap stridigt, all anledning till trälomsfruktan och misströstan måtte vara undanröjd, och vi åter måtte få en förtrolig barnskapsande inför Gud. Även detta tillägger aposteln i anförda Heb. 2:a kap., då han säger: »Då nu barnen hava samma kött och blod, blev ock han desslikes därav delaktig, på det att han genom döden skulle tillintetgöra den, som hade döden i sitt våld, det är djävulen, och på det han skulle göra alla dem fria, som hela sitt liv igenom av fruktan för döden måste vara trälar.»

Se, detta är i korthet vad den nåderike Herren gjort till vår barnarätts återställande. Det är ock tänkvärt, att det var just på detta hans stora försoningsverk var fullbordat, det var på själva uppståndelsedagens morgon, som han började kalla sina skröpliga lärjungar för bröder och på ett så uttryckligt sätt förklarade, att de verkligen voro det, då han sade till Maria: »Gå till mina bröder och säg dem: Jag far upp till min Fader och eder Fader, och till min Gud och eder Gud.» Märk ännu en gång på de ljuvliga orden, att han säger icke blott bröder utan: »min Fader och eder Fader.»

Vad betyder detta, om icke, att vi verkligen äro Guds barn genom honom, så orimligt det än må förekomma vårt arma förnuft? Men vad vill man säga, om det Gud själv behagar göra? Det är underligt men dock verkligt. Aposteln säger: Han har »i kärlek förut bestämt oss till barnskap hos sig, genom Jesus Kristus, efter sin viljas välbehag». Det var Guds egen viljas välbehag, hans eget fria nådeval, att han beslöt genom sin Son bota syndafallet och återställa vår barnarätt, ja, så alldeles Guds fria råd, som att han beslöt skapa oss. Vi kunna ingenting då mer säga härom, än ett evigt och oavlåtligt: »Gud vare tack för sin ousägliga gåva!»

Så se vi nu, på vilka grunder människan är Guds barn. Men de flesta av dessa barn äro bortlupna barn, förlorade söner, som leva fjärran ifrån sin Faders hus och hjärta i syndens och otrons främmande land, över vilka den barmhärtige Fadern så klagar: »Jag har uppfött barn och fostrat dem, och de hava avfallit från mig» (Jes. 1). Så länge de äro borta från Faderns famn och rike, hava de intet gagn av sin barnarätt och äro i sanning, genom sitt gudförgätna sinne, såsom skriften vittnar, »vredens barn», ja, »djävlens barn» (Ef. 2:3; Joh. 8:44; 1 Joh. 3:10).

Det är sant, människan blir väl aldrig djävulens barn i samma bemärkelse, som hon är Guds barn; ty djävulen har varken skapat eller fött henne, utan det är genom det obotfärdiga och mot Gud fientliga sinnet hon är i förvantskap med djävulen och därigenom djävulens och dödens barn. Denna förklaring giver Kristus i Joh. 8: 42-44. Härav kommer, att det ännu fordras ett stort gudomligt nådeverk, innan människan i sann och salig betydelse är Guds barn; och detta tredje är det, vi skola betrakta.

Det tredje den store Gudens verk, varigenom människan blir i full mening Guds barn, är den helige Andes verk uti människan, varigenom hon blir född till Guds barn - född av Gud. Därav läses i Joh. 1:12-13 följande dyrbara ord: »Åt alla dem, som mottogo honom, gav han makt att bli Guds barn, dem som tro på hans namn; vilka äro födda icke av blod, icke heller av köttens vilja, icke heller av mans vilja, utan av Gud.» Märk nu här, du som detta läser, huru aposteln talar!

Det gäller evigt liv, liv och död - det gäller den stora frågan, om du är Guds barn eller icke. Barnarätten är dig förvärvat, den äger du; nu gäller det att verkligen emottaga och åtnjuta den. Det blir då övermåttan viktigt att rätt förstå dessa ord och rätta sig efter dem, på det att du icke må bedraga dig med en falsk tröst.

Vad är då det att mottaga honom? Det lära vi allra säkrast av de exempel på Kristi mottagande, som den evangeliska historien omtalar, samt av den förklaring därpå, som aposteln själv bifogar. Han säger först om Guds människoblivne Son: »Han kom till sitt eget, och hans egna mottogo honom icke.» Därpå följer: »Men åt alla dem, som mottogo honom, gav han makt att bli Guds barn.»

Huru gick det till, att de icke mottogo honom? Vad säger historien? Den förmäler, att när Johannes Döparen, Kristus och apostlarna började predika: »Gören bättring, himmelriket är nära!» då hade de flesta icke tid, utan gingo bort, som Kristus säger, »den ena till sitt jordagods, den andra till sin köpenskap; och somliga hädade och dräpte budbärarna», och både de förra och de senare fingo »dö i sina synder»; Jesus grät därvid, men den domen kunde icke ändras.

Men att däremot andra mottogo honom och blevo Guds barn, det tillgick sålunda: Det fanns i Judalandet, såsom hos oss, även en hop arma, bekymrade syndare, som suckade efter Israels tröst. Somliga voro gamla lagträlar, vilka dock aldrig, såsom fariséerna, fingo tröst i sina gärningar, utan voro ängsligt arbetande och betungade och suckade utur djupet av sin nöd: Ack, att från Sion komme Israels frälsning etc.

Andra voro nedsänkta i synd och skam, syndare och synderskor, publikaner och skökor, men som likväl visste av lagen, att ett sådant liv aldrig skulle taga gott slut, och därför ängslades över sina synder. Då nu evangeliets basun började ljuda över landet, då det tröstliga budskapet började förnimmas, att den länge väntade Herrens smorde vore kommen, omsusad av ryktet, att »han vandrade omkring och gjorde väl och botade alla», och många betygade: »Han är sannerligen Guds Son och Israels konung», och: »Han undfår syndare!» - då drogo sig dessa eländiga själar till honom, såsom de av törst försmäktande djuren ila till den upptäckta källan; och de hörde hans nådefulla ord, och de sågo hans dråpliga gärningar, i synnerhet hans nåd emot syndare, och de föllo ned till hans knän med bön och hopp om hans förbarmande. Och åt alla dem, som så mottogo honom och trodde på hans namn, gav han makt att bli Guds barn, gav han ljuvliga försäkringar om deras synders förlåtelse, åt och drack med dem, lärde och förmanade dem och kallade dem sina »bröder».

Men de voro sådana, som icke blott sökte en tillfällig avlösning, för att sedan igen gå bort och följa världens och syndens väg, utan som ville allt framgent förbli hans egna, bli och leva under honom i hans rike. Märk! de blevo hans vänner och efterföljare för hela tiden och blevo under hans ledning mer och mer förnyade och helgade i sanningen. De blevo alltså en ifrån den allmänna massans väg avvikande hop och kallades därför »parti» - »nasaréernas parti», som försmädades och förföljdes av den stora hopen, vilket de med lust och glädje ledo. Sådana blevo de, som mottogo Jesus. Och åt alla dem gav han makt att bli Guds barn. Ja, åt alla, alla, som mottogo honom.

Historien nämner icke en enda, som sökte nåd hos honom, men blev avvisad såsom för mycket syndig och ovärdig. Samaritiskan, så hednisk och lastbar hon var - hon hade haft fem män, och den hon nu

hade var icke hennes - fick genast nåd; och den barmhärtige Herren, som hungrig och trött av vägen hade skickat sina lärjungar att köpa mat, behövde nu icke äta - så mättat var nu hans efter syndares frälsning hungrande hjärta (Joh. 4:e kap.). Simon, Jonas son, faller förskräckt ned och ropar: »Gå ifrån mig, ty jag är en syndig människa», och får genast det tröstliga svaret: »Frukta icke, härefter skall du fånga människor.»

Den lame hann icke öppna sin mun för att bedja, förrän Jesus ropade emot honom: »Var vid gott mod, min son, dina synder äro dig förlåtna!» Saulus var en »hädare och våldsverkare», som for omkring och dräpte Guds barn, och honom vederfors genast barmhärtighet, så att han ock blev den störste apostel. Korteligen: »Åt alla dem, som mottogo honom, gav han makt att bliva Guds barn.»

Härav se vi nu, vad det är att mottaga honom. Även i våra dagar äro samma händelser att skåda. Du ser ju den stora allmänna, sorglösa hopen, som för köpenskap och jordagods icke har tid att akta på bjudningen till Lammets bröllop; de bekänna Kristus i kyrkan, de äro nämnda efter hans namn, de fira hans födelse, hans lidande och död, de äta och dricka med honom o.s.v. Men för övrigt vilja de honom intet, utan leva hela sin tid nöjda honom förutan, i fåfänglighet och synd - och de skola dö i sina synder, blott därför att de icke »hyllat Sonen». Men du ser ock en liten hop arma syndare, vilkas hela liv är ett sökande efter Jesus.

De äro eljest inga fullkomliga människor, de sucka och klaga själva dagligen över sina synder och skröpligheter; men ett utmärker dem: de kunna icke umbära Frälsaren och hans nåd; deras tankar och suckar äro dessa: O, om jag visste, att jag vore Guds barn och hade mina synders förlåtelse! O, att jag kunde rätt tro och följa Frälsaren! o.s.v.

Se, dessa äro de, som mottaga honom, och som tro på hans namn. Är ock du en ibland dem, så har han ock givit dig makt att bliva Guds barn. Även om du icke alltid kan tro med full visshet och glädje, då likväl din sökande andes blick är riktad på den Upphöjde, med längtan och önskan att blott kunna tro på honom och på honom allena, då är detta visserligen att mottaga honom - såsom vi ju tydligen se, att de, som kommo till Jesus, icke kommo med frid och fröjd, utan kommo hellre gråtande, suckande, bedjande - och se! - till sådana sade likväl Herren: »Din tro har frälst dig!»

Varuti visade sig dessas tro? Sannerligen icke uti en full visshet och glädje, utan i ett bekymrat hjärtas flyende till honom. Deras tro på hans namn bestod däruti, att de sökte nåd blott genom honom, och icke genom egna offer och gärningar, såsom fariséerna; ty, såsom Luther säger, »hade de icke trott, så hade de icke kommit till honom». Men se! då nu Jesus så nådefullt undfick och tröstade dem, och de trodde hans ord, då kommo de ock till en full trons visshet och frid. Så skall det ock gå med dig. Du skall tro honom på hans ord, så skall hans Ande vittna med din ande, att du är ett Guds barn. Märk ännu en gång: De kommo till Jesus och sökte nåd genom honom - och de fingo alltid genast bliva Guds barn.

Nu kunna icke vi med utvärtes gående söka honom; men när vi hava ett hjärta, som icke kan umbära honom, som således skulle söka honom även utvärtes, om han vore synligen hos oss - ett hjärta, som andligen söker honom i hans nådemedel och suckar och önskar att kunna rätteligen mottaga honom - hör, vad är vissare och tydligare, än att där är samma mottagande av Jesus, som det Johannes här omtalar?

Och åt alla, alla, som mottogo honom, gav han makt att bliva Guds barn. Således äro ock du och jag, med detta mottagande, lika visst Guds barn, som samaritiskan, Simon Petrus och Maria Magdalena - ty de voro syndare så väl som vi, och han är lika väl vår Frälsare som deras. När nu även vi mottaga honom, liksom de, så giver han även åt oss makt att bliva Guds barn så väl som åt dem. Åt *alla, alla*, som mottaga honom - Gud vare tack för sina ousägliga gåvor!

Huru vi ock genom sådant anammande och troende bliva födda av Gud och genom den födelsens yttringar ännu mer förvissade om vårt barnskap, därom vilja vi, med Guds nåd, i det följande vidare tala.

– C-O Rosenius

(Elfte årgången, år 1852)

© **Pietisten 2023**

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

www.pietisten.com